

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 7Csp/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219201470
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2023:4219201470.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/XX, A., v konaní zastúpený: Podhorský & Partners, s. r. o., Mlynské nivy 53, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 46 962 000, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 400700604 zo dňa 30.11.2010, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru – bod 11) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou doručenou súdu dňa 12.4.2019 uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.400,07 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a zároveň sa domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj náhrady trov konania. Žalobca uviedol, že ako spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere č. 400700604 dňa 30.11.2010, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 500,- eur. Žalobca na predmetnom úvere žalovanému uhradil celkovo sumu vo výške 2.900,07 eur. Vzhľadom na absenciu náležitostí zmluvy o úvere žalobca považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.400,07 eur. Žalobca sa zároveň žalobou domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 11 vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, v zmysle ktorej si žalovaný nárokoval od žalobcu poplatok vo výške 484,- eur, pričom podľa znenia uvedenej podmienky poplatok má tvoriť z 1/3 dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy úvere. Žalobca poukázala na to, že so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru nebol žiadnym spôsobom oboznámený a tieto podmienky ani neboli so žalobcom individuálne dojednané. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, aké náklady a v akej výške mu vznikli v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere. Podľa žalobcu hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa, spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľom vopred známe, ani len svojím obsahom a nie je jasné ani to, z akých dôvodov žiada žalovaný vyšší poplatok od spotrebiteľa, ktorému požičiava vyššiu sumu, ako od spotrebiteľa, ktorému požičiava menej. Vzhľadom na uvedené považuje žalobca predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Žalobca k žalobe pripojil Potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov z 9.9.2014, Vyúčtovanie exekučného konania z 1.12.2017, Rozsudok stáleho rozhodcovského súdu sp. zn.: SR 07302/11 z 5.8.2011, Rozhodcovskú zmluvu z 30.11.2010, Uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 11CoE/44/2017 -

85 z 31.5.2017, Uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 10Er/826/2012 - 28 z 13.6.2016, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a Zmluvu o úvere z 30.11.2010.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom dňa 2.11.2021, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.400,07 eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 5CoCsp/9/2022 – 259 zo 14.12.2022 rozhodol o odvolaní žalobcu a žalovaného tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku potvrdil a v časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd poukázal na nesprávne právne posúdenie veci „súdom prvej inštancie ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, pokiaľ ide o ním požadované určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.“ Odvolací súd ďalej uviedol, že pri posudzovaní nároku uplatneného žalobcom „je potrebné vychádzať z obsahu ust. § 137 písm. d/ CSP, ktoré má procesný charakter a takisto aj z obsahu ust. hmotnoprávneho charakteru, ktorými sú nasledovné ustanovenia § 53 ods. 4 a 5 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z obsahu žaloby, účelom ktorej má byť určenie, že zmluvná podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách, ktorú modifikuje dodávateľ, je kvôli svojmu obsahu neprijateľná, je potrebné prijať ten záver, že takýto druh žaloby je potrebné charakterizovať na právny prostriedok ochrany spotrebiteľa. Čo sa týka ust. § 137 písm. d/ CSP, tak toto sa vzťahuje na určenie právnej skutočnosti podľa osobitného predpisu (v danom prípade cit. ust. Obč. zák. a zák. č. 250/2007 Z. z.). Keď podanú časť žaloby budeme charakterizovať v časti určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú ako žalobu o určení právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP tak potom nie je na mieste, aby prvoinštančný súd (ako v danom prípade) v súvislosti s podaním tejto časti žaloby posudzoval dostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, pretože v tomto prípade dostatok naliehavého právneho záujmu nahrádza právny predpis.“

4. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 27.7.2023 zotrval na podanej žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a opakovane uviedol, že Všeobecné obchodné podmienky tvoriace súčasť Zmluvy o úvere neboli medzi zmluvnými stranami individuálne dojednané, a vzhľadom na formulárový charakter Zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok nemohol žalobca v postavení dlžníka - spotrebiteľa žiadnym spôsobom ovplyvniť znenie jednotlivých zmluvných dojednaní. Žalobca poukázal na to, že titulom Zmluvy o úvere mu bol poskytnutý úver spolu vo výške 500 eur pričom okrem povinnosti vrátiť sumu poskytnutého úveru spolu s dojednaným úrokom mal žalobca ako dlžník za poskytnutie úveru uhradiť žalovanému ako veriteľovi poplatok vo výške 484,- eur, t.j. temer sumu poskytnutého úveru. V zmysle všeobecných obchodných podmienok mala tretina poplatku, t.j. 161,33 eur predstavovať dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny mali poplatku, t.j. 322,667 eur mali predstavovať náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou. Podľa žalobcu je nemysliteľné, aby náklady na vypracovanie a vyplnenie formulárovej zmluvy vrátane následného spracovania formulárovej zmluvy v rozsahu dve strany o formáte A4 tvorilo pre žalovaného náklady vo výške 322,667 eur. Rovnako tak žalobca uvádza, že žalovaný doposiaľ nepreukázal, že by mu v súvislosti s uzatvorením a spracovaním zmluvnej dokumentácie vznikli akékoľvek náklady. Žalobca považuje poplatok za plnenie tvoriace výlučne prospech žalovaného ako veriteľa, pričom tento spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 4.9.2023 uviedol, že má za to, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich predošlých podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu. Žalovaný opätovne uviedol, že zmluva č. 400700604, z ktorej vyplýva uplatňovaný nárok žalobcu, nemôže byť posúdená ako bez úročná a bezpoplatková, a to najmä a predovšetkým z dôvodu tvrdenia žalovaného, podľa ktorého vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený zo zmluvy o úvere nie je vzťahom spotrebiteľským, ale vzťahom obchodnoprávnym, a teda podľa žalovaného žalobca nie je v postavení spotrebiteľa.

6. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie. Žalovaný má doručenie predvolania vykázané dňom 19.10.2023, svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným dňa 13.11.2023 a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Dostavil sa právny zástupca žalobcu, ktorý uviedol, že na žalobe trvá, ako aj na písomných vyjadreniach a poukazuje aj na ostatné písomné podania.

7. Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 30.11.2010 zmluvu o úvere č. 400700604, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 500,- eur. Súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 11 obsahovali zmluvnú podmienku: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“

8. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.1)

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Predmetnú zmluvu o úvere č. 400700604 uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným súd posúdil podľa jej obsahu a dospel k záveru, že ide o zmluvu spotrebiteľskú vzhľadom k tomu, že v právnom vzťahu založenom uvedenou zmluvou vystupoval žalobca ako spotrebiteľ a žalovaný vystupoval ako podnikateľ poskytujúci služby. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola pripravená vopred na formulári vrátane znenia obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalobcom ako spotrebiteľom.

Z obsahu spisu totiž nevyplýva, že by žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, tak ako to tvrdí žalovaný. V zmluve je síce uvedené, že poskytnuté prostriedky sú určené na výkon podnikania, avšak s prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy, má v prípade pochybnosti, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie účelu - výkon podnikania, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s podnikateľskou činnosťou dlžníka vôbec uzatvorenie príslušnej zmluvy má.

Navyše, vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného, že ide o obchodnoprávny vzťah, táto námietka neobstojí ani podľa názoru odvolacieho súdu, ktorý sa k charakteru predmetnej zmluvy o úvere jednoznačne vyjadril vo svojom rozhodnutí č.k. 5CoCsp/9/2022 – 259 zo 14.12.2022, a to v odseku 10 odôvodnenia rozsudku.

10. Súd sa opätovne zaoberal nárokom žalobcu o požadovanom určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d/ CSP v spojení s ustanovením § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd posúdil zmluvnú podmienku zakotvenú v bode 11 všeobecných podmienok poskytnutia úveru: „...zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“, pričom ju vyhodnotil ako neprijateľnú, a teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ za neplatnú. Uvedená zmluvná podmienka je nejasná a neurčitá, nevyplýva z nej, za aké administratívne úkony by mal dlžník (spotrebiteľ) uvedený poplatok platiť. Jeho výška je závislá na výške úveru, t.j. výškou úveru sa zvyšujú aj administratívne náklady. Uvedené je zakotvené v zmluvných podmienkach, ktoré sú vopred predtlačené, naformulované veriteľom, ktoré spotrebiteľ žiadnym spôsobom individuálne nedojednávával ani nemohol ovplyvniť ich obsah.

11. Náklady na uzatvorenie a vypracovanie zmluvy, ktoré predstavujú 2/3 poplatku t.j. 322,67 eur, súd považuje za neúmerne vysoké. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška poplatku – 322,67 eur predstavuje 64,5 % zo sumy poskytnutého úveru, a takto neúmerne vysoký poplatok bez bližšej špecifikácie jeho výšky a účelnosti je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). V konaní absentuje dôkaz, že žalobca ako spotrebiteľ bol s jeho podstatou oboznámený, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané.

12. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Zmluvná podmienka v Zmluve o úvere - dojednanie administratívneho poplatku nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľná. Dojednanie o administratívnom poplatku predstavuje vedľajšie zmluvné cenové dojednanie (keďže cenovým dojednaním vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia je pri zmluve o úvere dojednanie o úroku), preto toto dojednanie podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a keďže žalobca mal vo veci plný úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.